

خدمات اقوام یمنی به اعتلای فرهنگ شیعی در ایران

۱۷ خرداد ۱۳۹۴ ساعت ۱۹:۱۳

اقوام یمنی خدمات بسیار بالایی را به اعتلای فرهنگ شیعی در ایران انجام داده‌اند که در این یادداشت تنها به بیان بخشی از خدمات بسنده کرده‌ایم.

نیای بزرگ خاندان اشعری، مالک ابن عامر که از کشور یمن و قبیله اشعر بود و پس از شنیدن ندای توحید، از یمن به سوی مدینه شتافت و با اشتیاق فراوان به حضور پیامبر اسلام رسید و اسلام آورد. اندک اندک با راهنمایی‌های مالک که از نخستین مسلمانان یمن بود، دیگر بستگان او و طایفه‌های یمن اسلام آوردند درباره خدمات وی و دیگر اشعریان پیامبر اسلام فرمودند «خداوند از رحمت و بخشش خود به بزرگ و کوچک اشعریان ارزانی بدار»

عبدالله و احوص دو فرزند سعد بن ملک بن عامر از نخستین کسانی بودند که زمان امام محمد باقر(ع) از کوفه به قم هجرت و پس از استقرار در قم، آیین تشیع در قم ترویج کردند.

درباره سبب کوچ خاندان اشعری به قم گفته‌اند از آنجا که بزرگان خاندان اشعری در قیام مختار نقش به‌سزایی داشتند و از ارکان قیام وی شمرده می‌شدند، پس از شکست مختار، حجاج بن یوسف بر اشعریان سخت‌گیری کرد و بر اثر این سائب بن مالک، عموی عبدالله و احوص به همراه محمد فرزند سائب به دست حجاج به شهادت رسیدند و نیز حجاج خاندان اشعری را به قتل تهدید کرد که بر اثر رفتارهای او آنان به قم مهاجرت کردند. به دنبال مهاجرت عبدالله و احوص افراد دیگری از قبیله اشعریان به قم مهاجرت کردند جناب آدم فرزند عبدالله بن سعد اشعری از راویان حدیث و سخنان اهل بیت علیهم السلام بوده است.

یکی دیگر از اشعریان قم زکریا بن آدم فرزند عبدالله بن سعد اشعری است که موثق بوده (ثقه و جلیل‌القدر است)

مرحوم شیخ طوسی اور را از اصحاب امام صادق و امام رضا و امام جواد علیهم السلام داشته است و نزد امام رضا (ع) جایگاهی رفیع داشته شیخ کشی از زکریا بن آدم روایت کرده که گفت به حضرت امام رضا(ع) عرض کردم که می‌خواهم از شهر قم بیرون روم حضرت فرمودند این کار را مکن، زیرا به واسطه تو بلا از ایشان دفع می‌شود.

و نیز کشی از علی بن مسیب همدانی که از تفاوت حضرت رضا(ع) است نقل کرده که گفت به حضرت رضا (ع) عرض کردم که راه

من دور است و همه وقت نمی‌توانم خدمت شما برسم از چه کسی احکام دین را اخذ کنم؟ حضرت فرمودند: معالم دین خود را از زکریا بن آدم فراگیر که او بر دین و دنیا مامون است.

اشعریان از همان صدر اسلام شامل توجه نبی بزرگوار اسلام بودند و از آن جا که رسول اسلام به مدد الهام‌های غیبی از به خدمات اشعریان در آینده با خبر بود که برعت‌ها و جعلیات گمراهان، چه لطماتی به اسلام عزیز وارد می‌کند، دست به دعا برداشت و از درگاه خداوند برای آنان دعا کرد خدایا فرزندان اشعریان را زیاد فرما.

خداوند به دعای پیامبر مکرم اسلام، این خاندان را به رحمت خویش در آورد و جمعیت اشعریان فزونی یافت و هر کدام از این خاندان، علمداران پرچم تشیع شدند و در استواری پایه‌های تشیع کوشیدند پس بر برکت اشعریان مکتب تشیع در ناحیه قم فراگیر و پس از گذشت اندک زمانی، قم به مهد و دانشگاه تشیع تبدیل شد.

در تاریخ قم آمده است اولین محراب عبادت و مجلس تبلیغ آیین تشیع به دست خاندان اشعری در قم برپا شد البته فعالیت آنها منحصر در شهر قم نبود و در دیگر شهرها به فعالیت تبلیغی خود پرداختند که با این نفوذ سیاسی سبب شد، عبدالله بن سعد اشعری والی و حاکم شهرهای همدان و اصفهان شود.

حاکمیت شهرهای فراهان، ساوه، طبرس (تفرش) قاسان (کاشان) نیز به دست افرادی از خاندان اشعریان افتاد. بنابراین اشعریان بودند که احادیث و فقه و معارف اهل بیت پیامبر علیهم السلام را در ناحیه قم و دیگر شهرهای ایران رواج دادند و مردم را به سوی اهل بیت عصمت و طهارت رهنمون شدند.

که صدها نفر از خاندان اشعری بودند که از خواص و دیاران ائمه بوده و با انتقال معارف آنها با تمام مشقاتی که وجود داشت در جهت اعتلای فرهنگ شیعی ایران عزیز جانفشانی کردند.

منبع: فارس

آدرس مطلب :

<https://www.cafetari.kh.com/news/۳۰۶۱۹/ایران-شیعی-فرهنگ-اعتلا-پیمنی-اقوام-خدمات/۳۰۶۱۹>